

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

**Актуальні питання законодавства,
Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)
та «Психологія організаційного розвитку
та управління персоналом»**

18 березня 2026 року

Біла Церква
2026

УДК 001.895:338.43:378-053.6:340.136(063)

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Обіюх Н.М., канд. юрид. наук.

Резнік В.Г., старший викладач.

Шевченко А.М., канд. психол. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Мостипан О.В., д-р філософії, **відповідальний секретар.**

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, д-р філософії, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні питання законодавства, Ad linguas et culturas per cognitionem (до мов і культур через пізнання) та «Психологія організаційного розвитку та управління персоналом»: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 18 березня 2026 р. – Білоцерківський НАУ. – 204 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

обмеження авансування, ротацію посадових осіб, внутрішні етичні кодекси та захист викривачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про публічні закупівлі». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
2. Закон України «Про оборонні закупівлі». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/808-20#Text>
3. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2022 №1275 «Про особливості здійснення оборонних закупівель під час дії правового режиму воєнного стану» URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1275-2022-%D0%BF#Text>
5. Звіти Рахункової палати України про результати аудитів у сфері оборонних закупівель за 2025 рік. URL:<https://rp.gov.ua/FinControl/FinReports/?id=2494>
6. Постанова Кабінету Міністрів України №160 «Деякі питання здійснення оборонних закупівель державними у сфері оборони в умовах воєнного стану» від 13 лютого 2024. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-2024-%D0%BF#Text>

СЕКЦІЯ 2: AD LINGUAS ET CULTURAS PER COGNITIONEM (ДО МОВ І КУЛЬТУР ЧЕРЕЗ ПІЗНАННЯ)

УДК 004.91:061

ВОЛИНЕЦЬ А.А., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **ЦВИД-ГРОМ О.П.**, канд. філол. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ СИЛИ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКУМЕНТІВ ТА РОЛЬ КВАЛІФІКОВАНОГО ЕЛЕКТРОННОГО ПІДПISУ

У тезах викладено основні положення правового статусу електронних документів та ключова роль кваліфікованого електронного підпису у забезпеченні цілісності електронних документів.

Ключові слова: електронний документ, юридична сила електронного документа, кваліфікований електронний підпис, електронний документообіг.

Актуальність цифровізації в Україні зумовлена стрімким розвитком інформаційних технологій та необхідністю адаптації держави до нових суспільно-політичних реалій. У сучасному світі цифрова трансформація є обов'язковою умовою для побудови ефективної системи управління, яка відповідає глобальним стандартам. Окреме місце в цьому процесі посідає впровадження електронного документообігу та використання електронних документів. У сучасних умовах це стає критично важливим, оскільки цифрові документи мають таку ж юридичну силу, як і паперові, але при цьому їх важче втратити та легше верифікувати. Електронний документообіг дозволяє бізнесу та державним структурам працювати дистанційно, прискорюючи обмін інформацією та скорочуючи витрати на бюрократичні процедури.

Згідно зі статтею 5 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», «Електронний документ – документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа» [1].

Юридична сила електронних документів визначається Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг» № 851-IV, в якому зазначається, що електронний документ не втрачає юридичної сили виключно через те, що представлений в

електронній формі. Відповідно до статті 7 Закону № 851, оригіналом електронного документа вважається електронний примірник документа, який містить усі необхідні реквізити, а також електронний підпис автора або підпис, який за умовами Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» прирівнюється до власноручного. Кваліфікований електронний підпис є рівноцінним власноручному підпису, що підтверджується його презумпцією відповідності. Згідно зі статтею 18 Закону № 2155, кожен примірник електронного документа, який автор передав кільком адресатам або зберіг на різних носіях, вважається оригіналом електронного документа. Аналогічно паперові й електронні документи з однаковим змістом та реквізитами мають однакову юридичну силу та вважаються оригіналами [2].

Закон регламентує структуру і вид електронного документа, зокрема такі вимоги до заповнення реквізитів: назва документа, дата складання, найменування компанії, зміст, посада відповідальної особи та електронний підпис підприємця. [3]

Кваліфікований електронний підпис (КЕП) є важливим інструментом для забезпечення цілісності та авторства електронних документів. Для надання юридичної сили кваліфікованому електронному підпису необхідно дотримуватися певних вимог: підписант повинен бути ідентифікованим, електронний підпис має створюватися із використанням сертифікованих інструментів, а документ не може зазнавати змін після його підписання. У разі виникнення суперечок щодо легітимності підписаного документа суд або відповідні органи можуть перевірити цілісність даних і автентичність електронного підпису.

Основна функція КЕП полягає в тому, щоб підтвердити, що документ залишився незмінним після його підписання і що підписувач є саме тим, за кого себе видає. Для цього використовується криптографія, зокрема алгоритми асиметричного шифрування. У підписувача є пара ключів: закритий і відкритий. Закритий ключ залишається у підписувача та використовується для створення підпису, тоді як відкритий призначений для перевірки підпису іншими особами. При підписанні документу за допомогою закритого ключа генерується унікальний цифровий підпис, який є специфічним для даного документа і ключа. Цілісність документа забезпечується за рахунок процесу хешування. Перед підписанням документу генерується його хеш – унікальне значення, яке представляє вміст документа. Це хеш-значення надалі підписується за допомогою закритого ключа. Якщо у документі будуть внесені зміни, хеш-значення зміниться, і підпис буде не верифіковано. Таким чином, будь-яке втручання в текст документа можна легко виявити. Щодо авторства, КЕП прив'язує підпис до конкретної особи через використання її закритого ключа. Під час підписання особа підтверджує свою ідентичність. КЕП, виданий сертифікаційним центром, містить інформацію про підписувача, що дозволяє точно встановити його особу. Це виключає можливість використання підпису іншими людьми без доступу до цього ключа. Загалом, застосування КЕП гарантує як цілісність електронного документа, так і верифікацію його авторства, що робить цей механізм надійним засобом захисту від підробок та несанкціонованих змін. Завдяки цьому КЕП є вагомим інструментом сучасного електронного документообігу [4].

З 2023 року в Україні набув чинності Закон № 2801-IX, який має на меті наблизити українське законодавство про електронний документообіг до норм Європейського Союзу. Цей закон впроваджує зміни до різних законодавчих актів та ставить за мету: розширити перелік електронних довірчих послуг; запровадити можливість віддаленої ідентифікації особи; удосконалити вимоги до використання електронних підписів та печаток. Завдяки цим змінам стане можливим застосування українських кваліфікованих електронних підписів на території країн ЄС. Також починаючи з 2023 року, Європейська комісія включила українські КЕП до переліку довірчих списків третіх країн [5].

Таким чином, майбутнє електронного документообігу в Україні безпосередньо

пов'язане з європейською інтеграцією, що відкрис нові можливості для подальшого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 36, ст.275). URL:<https://surl.li/tsbfqg> (дата звернення: 05.03. 2026).
2. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України URL:<https://surl.li/czyabr> (дата звернення: 06.03. 2026).
3. Юридична сила електронних документів: що говорить законодавство? URL:<https://surl.li/ziqktp> (дата звернення: 06.03.2026)
4. Електронний документ: як з ним працювати? URL:<https://surl.li/tguphr> (дата звернення: 06.03.2026)
5. Роль КЕП у підтвердженні електронного документа URL:<https://surl.li/tlpwig> (дата звернення: 06.03.2026)

УДК: 821.161.2-1

ГОНЧАР К.А., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **ОРДІНА Л.Л.**, канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ФІЛОСОФІЯ ПОЕЗІЇ ЛІНИ КОСТЕНКО

У тезах поезія Ліни Костенко розглядається не лише як мистецтво слова, а й як особлива форма мислення, що здатна осмислювати буття, історію та внутрішній світ людини. Зазначено, що поезія Ліни Костенко функціонує як гармонійне поєднання раціонального й інтуїтивного, де слово набуває онтологічної та етичної ваги, акумулюючи історичну пам'ять та моральну відповідальність.

Ключові слова: поезія Ліни Костенко, філософське мислення, творчість, мистецтво.

В українській культурній традиції поезія здавна постає як естетичний феномен, як форма філософського мислення. Вона здатна осягати світ не через логічні дефініції, а через образ, інтуїцію та смислову концентрацію слова, часу та людської відповідальності. В українській поезії тема творчості посідає важливе місце. Творчість є найвищою і найяскравішою формою самореалізації людини, її краших, суто людських рис та здібностей, де мистецтво слова є невичерпним джерелом істини та краси. Творчість Ліни Василівни Костенко має в цьому контексті особливе значення, адже її поезія є простором глибокого філософського світопізнання, де слово перетворюється на інструмент мислення, а художній образ – на форму філософського запитання. Її лірика поєднує індивідуальне переживання з універсальними філософськими ідеями, утворюючи концептуальні поля («поезія – буття», «поезія – свобода», «поезія – історія»), що формують духовний код української культури.

Ліна Василівна Костенко (нар. 19 березня 1930 р.) - українська поетеса, чії твори стали не лише художнім явищем, а й духовним кодом української культури. Її поезія демонструє як художнє слово може перетворюватися на інструмент філософського осмислення світу, поєднуючи індивідуальне та колективне, емоційне й раціональне, національне й універсальне. Аналізують поетику Ліни Костенко екзистенційні та етичні виміри, афористичність та метафоричність стилю, мовні інновації, іронія та архетипні структури. Її ліричний герой постає як носій внутрішньої автономії, здатний протистояти дегуманізації та знеціненню істини[1].

У творчості Ліни Костенко особливу увагу приділено категоріям часу, свободи та морального вибору. Час постає як діалог минулого, сучасного й майбутнього, що формує моральну відповідальність людини, свобода осмислюється як етична відповідальність за слово й вчинок. Світогляд поетеси базується на органічній єдності екзистенціалізму та кордоцентризму, а її поезія набуває вселюдського значення через поєднання індивідуального

Богданевич Д.І., Пахомова А.О. Захист персональних даних у цифрову епоху: правові виклики для України.....	55
Кириченко В.В., Мельник В.О. Договори в аграрному праві: поняття, види та особливості.....	58
Кириченко В.В., Сімакова С.І. Дотримання стандартів Ради Європи щодо умов тримання засуджених в Україні.....	59
Кириченко В.В., Сокиринська О.А. Перспективи розвитку криміналістики.....	60
Кириченко В.В., Ломакіна І.Ю. Роль фермерських господарств у розвитку аграрного сектору України.....	62
Катаєв Я.Д., Пахомова А.О. Співвідношення національного та міжнародного захисту цивільних прав.....	63
Гроза В.С., Пахомова А.О. Особливості інноваційної політики в аграрній сфері України.....	65
Качаненко Л.В., Сімакова С.І. Допустимість доказів отриманих із порушенням прав людини у кримінальному провадженні.....	67
Константинович Є.О., Пахомова А.О. Юридичне визначення екоциду в міжнародному кримінальному праві: український кейс як прецедент.....	68
Кириченко В.В., Сімакова С.І. Дотримання стандартів Ради Європи щодо умов тримання засуджених в Україні.....	69
Пузир В.О., Сімакова С.І. Процесуальні гарантії захисту прав неповнолітніх осіб під час проведення досудового розслідування.....	70
Терлецький О.Ю., Макарчук В.В. Сучасні правові аспекти національної безпеки.....	72
Чередніченко К.А., Пахомова А.О. Міжнародний досвід оподаткування агробізнесу.....	73
Чередніченко К.А., Звонарьов О.Ю. Вплив практики Європейського суду з прав людини на розвиток кримінального права України.....	75
Юрківська С.Л., Аргат Я.П. Правові аспекти ведення малого бізнесу в умовах воєнного стану.....	78
Дергалюк В.М., Мельник В.О. Адаптація міжнародного досвіду державної підтримки агробізнесу в Україні в умовах воєнного стану.....	80
Кириченко В.В., Малишко І.В. Особливості державного фінансового контролю у сфері оборонних закупівель в умовах воєнного стану.....	81
Волинець А.А., Цвид-Гром О.П. Проблеми юридичної сили електронних документів та роль кваліфікованого електронного підпису.....	83
Гончар К.А., Ордіна Л.Л. Філософія поезії Ліни Костенко.....	85
Зайва О.І., Цвид-Гром О.П. Біля витоків слова: «Епос про Гільгамеша» як перший маніфест людської свідомості.....	87
Ковальчук Є.В., Цвид-Гром О.П. Пуризм як напрям у мовознавстві про чистоту мов.....	88
Мартиненко О.Є., Михайленко О.О. Typological challenges of slavic-turkic language translation: ukrainian and turkish in focus.....	90
Новацький Ю.М., Дем'яненко О.О. Проблематика любові у романі Джона Гріна «Провина зірок» (<i>“The Fault in Our Stars” by John Green</i>).....	92
Пасічнюк М.В., Дем'яненко О.О. Семантико-екзистенціалістський аналіз твору Дж. Гріна «Провина зірок» у зіставленні з «Логотерапією» В. Франкла.....	95
Сойчук С.Я., Біліченко А.М. Штучний інтелект і перекладацька діяльність: можливості та обмеження заміни людини.....	96
Стадник В.І., Марчук В.В. Agroecological adaptation to regional climate shifts in ukraine: the role of modern equipment and technologies in land protection.....	98
Стадник А.П., Цвид-Гром О.П. Deepfakes у цифрових документах: нові виклики для ідентифікації особи.....	99
Приймак А.П., Береговенко Н.С. Специфіка перекладу роману Колін Гувер «It Ends With Us» з англійської на українську мову.....	101
Пасічнюк М.В., Береговенко Н.С. Специфіка перекладу гумору та іронії в пілотній серії аудіовізуального твору (на матеріалі серіалу «Гра престолів»).....	103
Мартиненко О.Є., Береговенко Н.С. Agglutinative and fusional languages: a cognitive perspective.....	105